

Obsah

Úvod	9
Seznam zkratk	12
1 Globalizace a regionalizmus: teorie a realita	15
1.1 Fragmentace (diferenciace) a regionalizmus	15
1.1.1 Regionalizmus jako kategorie	15
1.1.2 Vztah globalizace a regionalizace: otevřený regionalizmus	17
1.1.3 Charakter kapitálových trhů, trhů zboží a práce	19
1.2 Triáda v procesu globalizace a regionalizace	22
1.2.1 Vznik tří center světové ekonomiky a jejich rozvoj	22
1.2.2 Základní charakteristiky postavení tří center	27
1.3 Další centra světové ekonomiky	30
1.3.1 Rusko	31
1.3.2 Čína	32
Literatura a poznámky	34
2 Integrující se evropský region: západní Evropa	37
2.1 Ekonomika rozšiřující se Evropské unie a její konkurenční schopnost	37
2.2 Evropská hospodářská a měnová unie a změny v její ekonomice	50
2.3 K ekonomicko-politickým aspektům transformace systému EU	58
2.4 Česká republika a integrační proces v západní Evropě	65
Literatura a poznámky	68
3 Transformující se evropský region: střední a východní Evropa	69
3.1 Transformační procesy a hospodářská politika zemí střední a východní Evropy: ekonomické výsledky v 90. letech	69
3.1.1 Současný ekonomický vývoj vybraných kandidátských zemí střední a východní Evropy	78
3.1.1.1 Česká republika	78
3.1.1.2 Estonsko	79
3.1.1.3 Maďarsko	80
3.1.1.4 Polsko	81
3.1.1.5 Slovensko	82
3.1.1.6 Slovinsko	83
3.2 Regionální ekonomická integrace ve střední a východní Evropě	84
3.2.1 Visegrádská skupina	86
3.2.2 Středoevropská iniciativa	87
3.2.3 Celní unie mezi Českou a Slovenskou republikou	88
3.2.4 Středoevropská dohoda o volném obchodu	89
3.3 Sounáležitost integračních procesů v regionu střední a východní Evropy se západoevropským integračním procesem	93

3.4	Česká republika a integrační procesy ve střední a východní Evropě	97
	Literatura a poznámky	99
4	Postupující integrace v severoamerickém regionu	101
4.1	Ekonomické změny v USA, Kanadě a Mexiku	101
4.1.1	Ekonomický vývoj USA	101
4.1.2	Ekonomický vývoj Kanady	106
4.1.3	Ekonomický vývoj Mexika	109
4.2	Přístupy USA, Kanady a Mexika k zóně volného obchodu – CUSFTA a NAFTA	114
4.2.1	Obecné přístupy USA, Mexika a Kanady k liberalizaci obchodu a formování integrace	114
4.2.1.1	USA	114
4.2.1.2	Kanada	115
4.2.1.3	Mexiko	116
4.2.2	Konkrétní motivy zemí pro formování severoamerické integrace	117
4.2.2.1	USA	117
4.2.2.2	Kanada	118
4.2.2.3	Mexiko	119
4.2.3	NAFTA z hlediska vztahů USA a Mexika: očekávání a realita v 90. letech . .	120
4.2.3.1	Přístupy v obchodní oblasti	121
4.2.3.2	Přístupy v oblasti investic, strukturálních změn a dělby práce	122
4.2.3.3	Přístupy v oblasti mezd a zaměstnanosti	123
4.2.3.4	Vnější aspekty přístupu k NAFTA	124
4.3	NAFTA: odhadované efekty a realita po šesti letech	125
4.3.1	Měření ekonomického efektu NAFTA	125
4.3.1.1	Dlouhodobý a krátkodobý účinek integrace	125
4.3.1.2	Modely všeobecné rovnováhy	126
4.3.1.3	Modely částečné rovnováhy	128
4.3.2	Liberalizační opatření NAFTA	130
4.3.2.1	Vliv na obchod	130
4.3.2.2	Vliv na investice	133
4.3.2.3	Vliv na HDP, zaměstnanost a mzdy	135
4.3.3	Kritické zhodnocení modelů	140
4.3.3.1	Modely všeobecné rovnováhy	140
4.3.3.2	Modely částečné rovnováhy	140
4.4	Česká republika a severoamerické integrační procesy	142
	Literatura a poznámky	144
5	Rozvinuté tržní ekonomiky asijsko-tichomořského regionu	147
5.1	Ekonomické a politické změny v Japonsku, v Austrálii a na Novém Zélandě v 90. letech	147
5.1.1	Japonsko	147
5.1.1.1	Recese v letech 1991–1993	147
5.1.1.2	Stagnace (mírné oživení) let 1994–1996	151

5.1.1.3	Deprese v letech 1997–1998	153
5.1.1.4	Současná situace a cesta k revitalizaci ekonomiky Japonska	161
5.1.2	Austrálie	164
5.1.2.1	Makroekonomická výkonnost v 90. letech	164
5.1.2.2	Měnová politika, fiskální politika a role strukturálních reforem	165
5.1.2.3	Krátkodobý výhled	167
5.1.3	Nový Zéland	168
5.1.3.1	Dlouhodobý pokles a „rogermomics“ jako východisko	168
5.1.3.2	Výsledky ekonomické reformy	172
5.1.3.3	Krátkodobý výhled	174
5.2	Asijsko-tichomořská hospodářská spolupráce (APEC) na prahu nového tisíciletí	174
5.2.1	APEC jako organizace sui generis	174
5.2.2	Tendence doprovázející vývoj APEC	177
5.2.3	Výsledky činnosti APEC a ambiciózní záměry	182
5.3	Strategické přístupy Japonska, Austrálie a Nového Zélandu k APEC	184
5.3.1	Japonsko	184
5.3.1.1	Zahraněpolitické přístupy Japonska k asijsko-tichomořské oblasti	184
5.3.1.2	Zájmy a pozice Japonska v APEC	185
5.3.1.3	Postavení Japonska v asijsko-tichomořské oblasti	188
5.3.2	Austrálie a Nový Zéland	189
5.3.2.1	Zahraněpolitické přístupy Austrálie a Nového Zélandu k asijsko-tichomořské oblasti	189
5.3.2.2	Zájmy a pozice Austrálie a Nového Zélandu v APEC	189
5.3.2.3	Postavení Austrálie a Nového Zélandu v asijsko-tichomořské oblasti	190
5.4	Česká republika ve světle integrujícího se asijsko-tichomořského regionu	190
	Literatura a poznámky	192
6	Rozvojový svět v 90. letech	195
6.1	Změny v postavení rozvojových zemí ve světovém hospodářství a prohloubení ekonomické diferenciacce mezi rozvojovými regiony	195
6.1.1	Proměny v postavení rozvojových zemí	195
6.1.2	Prohloubení ekonomické diferenciacce	197
6.1.2.1	Subsaharská Afrika	199
6.1.2.2	Asijský rozvojový region	199
6.1.2.3	Latinská Amerika a Karibik	200
6.2	Regionální ekonomická integrace v rozvojovém světě	204
6.3	Regionální ekonomická integrace v Asii, Africe a Latinské Americe	213
6.3.1	Asie v procesu regionalizace	213
6.3.1.1	Západní a střední Asie	214
6.3.1.2	Jižní Asie	216
6.3.1.3	Jihovýchodní a východní Asie	218
6.3.2	Regionální ekonomická integrace v Africe	220
6.3.2.1	Západní a střední Afrika	222

6.3.2.2	Jižní a jihovýchodní Afrika	223
6.3.3	Integrační procesy v Latinské Americe	224
6.3.3.1	CARICOM	226
6.3.3.2	Andské společenství národů.	227
6.3.3.3	Středoamerický společný trh	228
6.3.3.4	Vznik dvou nových integračních seskupení.	229
6.3.3.5	Organizace amerických států	232
6.4	Česká republika a procesy regionalizace v rozvojovém světě	233
	Literatura a poznámky	235
	Rejstřík	237